

Informacja dla klientów **SGB-Banku S.A.**

w sprawie stosowania przepisów
dotyczących rynków instrumentów
finansowych MiFID II

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
II. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI BANKU I ŚWIADCZONE USŁUGI INWESTYCYJNE	4
1. Zakres działalności Banku	4
2. Katalog instrumentów finansowych będących przedmiotem oferowanych przez Bank usług inwestycyjnych	4
3. Objaśnienie instrumentów finansowych będących przedmiotem oferowanych przez Bank usług inwestycyjnych	4
4. Instrumenty finansowe oraz ryzyka z nimi związane	8
III. POSTĘPOWANIE BANKU PRZED ROZPOCZĘCIEM ŚWIADCZENIA USŁUG	10
IV. OCENA ODPOWIEDNIOŚCI INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH I USŁUG INWESTYCYJNYCH	11
V. KLASYFIKACJA KLIENTÓW	12
Kryteria klasyfikacji Klientów	12
Zmiana kategorii Klienta	12
VI. ZAKRES INFORMACJI I OCHRONY PRZYSŁUGUJĄCY KLIENTOM W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH	14
VII. GRUPA DOCELOWA	15
VIII. PRZECIWDZIAŁANIE I ZARZĄDZANIE KONFLIKTAMI INTERESÓW	15
IX. PRZYJMOWANIE ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH (ZACHĘTY)	17
X. REJESTROWANIE ROZMÓW TELEFONICZNYCH I KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ	18
XI. INFORMACJE O SGB-BANKU S.A.	19
1. Firma (nazwa) Banku	19
2. Dane pozwalające na bezpośredni kontakt z Bankiem	19
3. Język, w którym Klient może kontaktować z Bankiem i w którym będą mu przekazywane informacje oraz dokumenty	19
4. Sposoby komunikowania się Klienta z Bankiem	19
5. Oświadczenie Banku dotyczące posiadania zezwolenia oraz wskazanie organu nadzoru, który udzielił zezwolenia na prowadzenie działalności inwestycyjnej	20
6. Skrócony opis działań podejmowanych przez Bank w celu zapewnienia ochrony przechowywanych / rejestrowanych instrumentów finansowych	20
7. Zasady świadczenia usług na podstawie umów zawartych z Klientem	21
8. Działalność za pośrednictwem Agenta	21
9. Zasady wnoszenia i załatwiania reklamacji i skarg Klientów; Informacja o podmiotach rozpatrujących spory konsumenckie	21
10. Zakres, częstotliwość i terminy przekazywania raportów ze świadczenia usługi	23

I. WPROWADZENIE

SGB-Bank S.A. (dalej jako „**Bank**”) świadczy usługi inwestycyjne podlegające regulacjom pakietu MiFID II. Celem niniejszej Informacji jest przedstawienie obowiązków Banku wynikających z w/w pakietu regulacyjnego oraz wskazanie zakresu prowadzonej przez Bank działalności inwestycyjnej.

Na pakiet regulacyjny MiFID II (dalej jako „**MiFID II**”) składają się, w szczególności:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (dalej jako „**Dyrektywa MiFID**”);
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (EU) nr 648/2012 (dalej jako „**Rozporządzenie MiFIR**”);
3. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy;
4. Dyrektywa Delegowana Komisji Unii Europejskiej 2017/593 z dnia 7 kwietnia 2016 r. uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do zabezpieczenia instrumentów finansowych i środków pieniężnych należących do klientów, zobowiązań w zakresie zarządzania produktami oraz zasad mających zastosowanie do oferowania lub przyjmowania wynagrodzeń, prowizji bądź innych korzyści pieniężnych lub niepieniężnych;
5. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (dalej jako „**ustawa o obrocie**”);
6. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (dalej jako „**Rozporządzenie**”);
7. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych.

MiFID II istotnie oddziałuje na działalność instytucji finansowych oferujących usługi inwestycyjne lub prowadzących działalność inwestycyjną. Podstawowym założeniem MiFID II jest zapewnienie Klientom odpowiedniego poziomu ochrony inwestycyjnej, uczciwej konkurencji w sektorze finansowym oraz zagwarantowanie przejrzystości działania firm inwestycyjnych i banków na rynkach instrumentów finansowych w Unii Europejskiej.

W świetle MiFID II wspomniana ochrona realizowana jest m.in. poprzez:

1. identyfikację rynku docelowego, dokładną analizę ryzyka, konieczność dostosowania produktu i strategii sprzedaży do potrzeb danego rynku docelowego;
2. weryfikację sposobu oferowania oraz samych produktów oferowanych Klientom pod względem ich zgodności z interesem Klientów, wymóg uwzględniania uprzedniej kwalifikacji Klienta do odpowiedniej kategorii (Klient detaliczny, Klient profesjonalny, Uprawniony kontrahent) oraz oceny odpowiedniości przy dopasowywaniu produktów do ich potrzeb;

3. obowiązek rejestrowania komunikacji z Klientem (w tym rozmów telefonicznych) w zakresie dotyczącym transakcji oraz wszelkiej komunikacji zmierzającej do zawarcia transakcji, także udostępnienie nagrań rozmów oraz korespondencji tworzonej z wykorzystaniem kanałów obsługi elektronicznej;
4. zwiększenie staranności instytucji finansowych w zakresie zarządzania konfliktami interesów;
5. doprecyzowanie wymogów dotyczących przyjmowania opłat, prowizji i korzyści pieniężnych i niepieniężnych (tzw. zachęty).

Wskazane wyżej obowiązki mają zapewnić, że usługa inwestycyjna świadczona będzie na najbardziej korzystnych warunkach dla Klienta oraz że przy jej wykonywaniu, decydujące znaczenie będą miały czynniki rynkowe.

II. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI BANKU I ŚWIADCZONE USŁUGI INWESTYCYJNE

1. Zakres działalności Banku

Bank wykonuje następujące czynności inwestycyjne:

- 1) nabywa lub zbywa na własny rachunek instrumenty finansowe;
- 2) świadczy usługi w wykonaniu zawartych umów o gwarancję emisji lub zawiera i wykonuje inne umowy o podobnym charakterze, których przedmiotem są papiery wartościowe niedopuszczone do obrotu zorganizowanego, wyemitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski.

Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych w ramach wydzielonej działalności powierniczej, na których zapisywane są bony skarbowe, bony pieniężne i obligacje (w tym obligacje skarbowe, obligacje rynku niepublicznego oraz obligacje emitowane na podstawie przepisów szczególnych).

Bank prowadzi rachunki depozytowe (rachunki obligacji rynku niepublicznego), na których zapisywane są obligacje rynku niepublicznego, tj. obligacje niedopuszczone do obrotu zorganizowanego ani do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym, dla których Bank prowadzi ewidencję i pełni funkcję agenta emisji.

2. Katalog instrumentów finansowych będących przedmiotem oferowanych przez Bank usług inwestycyjnych:

- 1) bony skarbowe;
- 2) bony pieniężne;
- 3) obligacje (rynku niepublicznego, skarbowe oraz emitowane na podstawie przepisów szczególnych);
- 4) (transakcje) fx forward;
- 5) (transakcje) fx swap.

3. Objaśnienie instrumentów finansowych będących przedmiotem oferowanych przez Bank usług inwestycyjnych

Dłużne papiery wartościowe - pkt 1)-3)

Dłużne papiery wartościowe opiewają na wierzytelności przysługującej osobie uprawnionej z tego papieru (jego posiadaczowi) wobec wystawcy papieru (emitenta). Do grupy tych papierów należą znajdujące się w ofercie

Banku bony skarbowe, bony pieniężne oraz obligacje. Wspólną cechą oferowanych papierów jest, iż nie przysługują one ich posiadaczowi możliwości wpływania na działalność emitenta.

1) bony skarbowe

Bony skarbowe to krótkoterminowe, dyskontowe papiery wartościowe emitowane przez Ministra Finansów na okres od 1 do 90 dni lub od 1 do 52 tygodni. Bony skarbowe podlegają wykupowi, według wartości nominalnej, po upływie okresu, na jaki zostały wyemitowane (dzień wykupu odpowiedni dla terminu zapadalności). Posiadacz bonu skarbowego otrzyma zatem wartość nominalną w dniu wykupu, a tym samym dochód nabywcy stanowi różnica między wartością nominalną a kosztem zakupu. Rentowność inwestycji obliczana jest zwyczajowo na bazie 360 dni (w przypadku transakcji bezwarunkowych), a więc w sposób korzystniejszy niż w przypadku lokat terminowych. Wartość nominalna jednego bonu to 10 000 PLN. Szczegółowe warunki emisji bonów skarbowych określa list emisyjny wydawany przez Ministra Finansów.

2) bony pieniężne

Bony pieniężne to krótkoterminowe, dyskontowe papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski. Standardowo bony pieniężne mają termin zapadalności (wykupu) 7 dni i są oferowane na cotygodniowych przetargach. Wykup bonów przez emitenta następuje według ich wartości nominalnej, po upływie terminu zapadalności czyli okresu, na który zostały wyemitowane. Nabywcami bonów pieniężnych mogą być wyłącznie banki, oddziały banków zagranicznych i oddziały instytucji kredytowych, Bankowy Fundusz Gwarancyjny i Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa.

3) obligacje (ryнку niepublicznego, skarbowe oraz emitowane na podstawie przepisów szczególnych)

Obligacja rynku niepublicznego (tj. obligacje niedopuszczone do obrotu zorganizowanego ani do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym) jest papierem wartościowym o charakterze dłużnym. Poprzez emisję obligacji emitent (wystawca) stwierdza, że jest dłużnikiem podmiotu nabywającego obligację (obligatariusza) i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia. Dług emitenta wobec obligatariusza w większości przypadków wiąże się z zapłatą na rzecz obligatariusza określonej sumy pieniężnej w ściśle określonym czasie wraz z odsetkami. Sposób naliczania jest określony w warunkach emisji obligacji. Wielkość tego zobowiązania to w większości przypadków wartość nominalna obligacji, a termin jego zwrotu przez emitenta to termin wykupu obligacji.

Obligacja skarbowa to papier wartościowy emitowany przez Skarb Państwa. Obligacje skarbowe w swoim mechanizmie podobne są do bonów skarbowych, aczkolwiek ich termin zapadalności oraz wartość, za jaką można je nabyć są bardziej elastyczne, dlatego też wyróżnić można kilka rodzajów obligacji skarbowych w zależności od ich oprocentowania oraz terminu zapadalności. Za zobowiązania wynikające z tytułu emisji skarbowych papierów wartościowych Skarb Państwa odpowiada całym swoim majątkiem.

Obligacje emitowane na podstawie przepisów szczególnych w rozumieniu Informacji oznaczają dłużne papiery wartościowe wyemitowane na podstawie art. 39p ust. 1 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostra-

dach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym dopuszczone do zorganizowanego obrotu. Są to papiery wartościowe emitowane w szczególności przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz Polski Fundusz Rozwoju posiadające gwarancję Skarbu Państwa. Można wymienić kilka rodzajów tych obligacji w zależności od ich oprocentowania oraz terminu zapadalności. Za zobowiązania wynikające z tytułu emisji tych papierów wartościowych odpowiada emitent całym swoim majątkiem. W przypadku braku możliwości spłaty przez emitenta, Skarb Państwa zobowiązuje się nieodwołalnie i bezwarunkowo na pierwsze pisemne żądanie obligatariuszy do należytej i terminowej płatności wymagalnych świadczeń.

Instrumenty pochodne niedopuszczone do obrotu zorganizowanego - pkt 4)-5)

Instrument pochodny¹ to taki instrument finansowy, którego cena lub wartość zależy od ceny lub wartości innych dóbr albo określonych wskaźników (w tym np. waluty) określanych mianem instrumentu bazowego (ang. *underlying instrument*). Do instrumentów pochodnych zaliczane są m.in. oferowane przez Bank transakcje walutowe (na ustalony kurs terminowy rozliczany fizycznie) - fx forward oraz fx swap, niedopuszczone do obrotu zorganizowanego. Instrumentem bazowym dla oferowanych przez Bank instrumentów pochodnych jest zatem waluta.

Instrument pochodny może być wykorzystywany jako zabezpieczenie przed wzrostem kursów walutowych bądź jako zabezpieczenie przed spadkiem kursów walutowych przyszłych transakcji handlowych, kosztów pozyskiwanego kapitału lub zysku z inwestycji. Klienci zawierają z Bankiem transakcje fx forward oraz fx swap wyłącznie w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmiany kursów walut, związanym z prowadzoną działalnością gospodarczą. Bank nie realizuje transakcji o charakterze spekulacyjnym, niepowiązanym z prowadzoną przez Klienta działalnością gospodarczą (niezabezpieczających przepływów pieniężnych w walucie obcej).

Klient może zawierać transakcje fx forward oraz fx swap w ramach tzw. limitu na transakcje pochodne, który Bank przyznaje Klientowi w celu zabezpieczenia ryzyka rozliczenia transakcji. Bank może uzależnić udzielenie limitu na transakcje pochodne od ustanowienia przez Klienta dodatkowych zabezpieczeń.

Bank nie zawiera transakcji z Klientem w przypadku, gdy limit na transakcje pochodne:

- a) nie został udzielony przez Bank,
- b) został cofnięty w drodze jednostronnej decyzji Banku,
- c) został wykorzystany na poziomie 90% jego wartości.

Przed zawarciem Umowy z Bankiem, której przedmiotem jest wykonanie transakcji fx swap lub fx forward, Klient otrzymuje dokument zawierający kluczowe informacje dla danego rodzaju instrumentu (KID). W dokumencie tym Bank szczegółowo opisuje ryzyka związane z zawieraniem tego rodzaju transakcji oraz przedstawia potencjalne scenariusze dotyczące wyników i rekomendowany okres inwestycji/utrzymywania produktu inwestycyjnego.

Bank zastrzega sobie prawo żądania ustanowienia przez Klienta dodatkowego zabezpieczenia, również w trakcie trwania transakcji, dla wskazanych przez Bank transakcji, zgodnie z warunkami wskazanymi w Regulaminie zawierania transakcji na instrumentach finansowych.

¹ Zgodnie z art. 3 pkt 28a ustawy o obrocie instrumentem pochodnym są: opcje, kontrakty terminowe, *swapy*, umowy *forward* oraz inne prawa majątkowe, których cena lub wartość zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości instrumentów finansowych, walut, stóp procentowych, rentowności, indeksów finansowych, wskaźników finansowych, towarów, zmian klimatycznych, stawek frachtowych, poziomów emisji, stawek inflacji lub innych oficjalnych danych statystycznych, a także innych aktywów, praw, zobowiązań, indeksów lub wskaźników, oraz instrumenty pochodne dotyczące przenoszenia ryzyka kredytowego.

1) transakcja fx forward

Transakcja fx forward jest umową, w której strony zobowiązują się do nabycia lub zbycia, w przyszłości (w określonym terminie), po określonej cenie, instrumentu bazowego, którym w przypadku oferowanych przez Bank fx forward jest waluta. Rozliczenie takiego kontraktu może przybrać postać:

- a. rozliczenia rzeczywistego (poprzez dostawę instrumentu bazowego), kiedy jedna strona umowy zobowiązuje się przenieść na nabywcę określoną ilość waluty będącej przedmiotem umowy, a druga strona zobowiązuje do zapłaty uzgodnionej ceny za tę określoną ilość waluty;
- b. rozliczenia nierzeczywistego (poprzez rozliczenie finansowe), kiedy rozliczenie pomiędzy stronami polega na wypłacie różnicy wynikającej z ceny instrumentu bazowego określonej w umowie a aktualną (w dacie rozliczenia) ceną instrumentu bazowego.

Transakcja fx forward będąca przedmiotem oferowanej przez Bank usługi nabywania i zbywania we własnym imieniu i na własny rachunek polega zatem na zawarciu dwustronnie zobowiązującej umowy pomiędzy Bankiem a Klientem, której przedmiotem jest zobowiązanie do nabycia lub zbycia, w przyszłości, po określonej cenie waluty oraz w której strony (Bank i Klient) określają sposób jej rozliczenia. Bank zawiera wyłącznie transakcje z rozliczeniem poprzez dostawę instrumentu bazowego tj. waluty.

2) transakcja fx swap

Transakcja fx swap jest umową, w której strony zobowiązują się do dokonania dwukrotnej wymiany kapitału denominowanego w różnych walutach. Instrumentem bazowym, w przypadku oferowanych przez Bank fx swap jest waluta. W trakcie trwania umowy na stronach nie ciąży obowiązek płatności odsetek.

Transakcja fx swap będąca przedmiotem oferowanej przez Bank usługi nabywania i zbywania we własnym imieniu i na własny rachunek, polega zatem na zawarciu umowy pomiędzy Bankiem a Klientem, której przedmiotem jest zobowiązanie się do dokonania dwukrotnej wymiany kapitału określonego w różnych walutach - przy zawieraniu umowy po bieżącym kursie walutowym (wymiana początkowa), a przy jej finalizacji – po kursie ustalonym przy zawarciu umowy (wymiana końcowa).

Bank jednocześnie wskazuje, że w ramach swojej działalności wykonuje transakcje z Klientami, których przedmiotem są inne kontrakty pochodne dotyczące instrumentów dewizowych niebędących instrumentami finansowymi. Aby kontrakt pochodny został zakwalifikowany do takiej kategorii, musi spełniać chociaż jeden z następujących warunków:

- 1) jest kontraktem na rynku kasowym w rozumieniu art. 10 ust. 2 Rozporządzenia 2017/565,
- 2) jest sposobem płatności, który:
 - a) musi być rozliczony fizycznie w przypadku innym niż niedotrzymanie warunków lub innego rodzaju zdarzenie skutkujące rozwiązaniem kontraktu;
 - b) jest zawierany co najmniej przez osobę niebędącą kontrahentem finansowym w rozumieniu art. 2 pkt 8 Rozporządzenia 648/2012 w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji;
 - c) jest zawierany w celu ułatwienia płatności za możliwe do zidentyfikowania towary, usługi lub inwestycje bezpośrednie; oraz
 - d) nie jest przedmiotem obrotu w systemie obrotu.

4. Instrumenty finansowe oraz ryzyka z nimi związane

Poniżej zostały przedstawione informacje o ryzykach inwestycji w instrumenty finansowe będące przedmiotem usług inwestycyjnych oferowanych przez Bank. Nie zawierają one wyczerpującej listy wszystkich możliwych ryzyk. Informacja na temat instrumentów finansowych i ryzyk z nimi związanych udostępniana jest także przez emitentów w dokumentach emisyjnych. Przed podjęciem decyzji inwestycyjnej Klient powinien dokładnie zapoznać się z informacjami na temat poszczególnych instrumentów finansowych oraz ryzyka z nimi związanego, w szczególności z dokumentem zawierającym kluczowe informacje (KID), który m.in. zawiera scenariusze dotyczące wyników i rekomendowany okres inwestycji/utrzymywania produktu inwestycyjnego.

Poziom ryzyka inwestowania w instrumenty finansowe jest zróżnicowany, zależny m.in. od rodzaju instrumentu finansowego, miejsca obrotu tym instrumentem czy emitenta. W szczególności inwestując w instrumenty finansowe należy liczyć się z możliwością poniesienia straty (utraty części lub całości pierwotnie zainwestowanych środków), a w przypadku bardzo ryzykownych instrumentów finansowych z utratą kwoty wyższej, aniżeli pierwotnie zainwestowana. Na cenę instrumentów finansowych mają wpływ zarówno czynniki zależne od emitentów i ich działalności, jak i czynniki od nich niezależne, takie jak m.in. zmieniające się otoczenie ekonomiczne, regulacyjne czy polityczne.

Rodzaj inwestycji powinien więc być odpowiednio dobrany m.in. do akceptowanego przez Klienta poziomu ryzyka. W każdym przypadku Klient powinien mieć na uwadze, że nie istnieją całkowicie bezpieczne instrumenty finansowe, a informacje o uzyskanej w przeszłości lub przewidywanej stopie zwrotu nie stanowią gwarancji jej osiągnięcia w przyszłości. Wskazane ryzyko można ograniczyć poprzez zakup instrumentów o niskim ryzyku kredytowym, zakup instrumentów o dużej płynności rozumianej jako możliwość zakupu lub sprzedaży bez wpływu na cenę rynkową tego instrumentu czy dywersyfikację portfela inwestycyjnego.

Sposobem zmniejszenia ryzyka jest także dywersyfikacja, czyli inwestowanie w różne rodzaje instrumentów finansowych czy też różne instrumenty tego samego rodzaju. W przypadku odpowiednio zdywersyfikowanego portfela ryzyko jest odpowiednio niższe niż ryzyko instrumentu obciążonego największym poziomem ryzyka, który wchodzi w skład tego portfela, mniejsza jest także oczekiwana wartość zwrotu takiego portfela.

Rodzaj instrumentu	Rodzaje ryzyk dla danego instrumentu
Papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa	2, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Papiery wartościowe emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Niedopuszczone do obrotu zorganizowanego instrumenty pochodne, dla których instrumentem bazowym jest waluta	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

L.p.	Opis ryzyka
1	<p>Ryzyko płynności polega na niemożności kupna lub sprzedaży instrumentu bez znaczącego, negatywnego wpływu na jego cenę, zmniejsza się ono w przypadku notowania instrumentów finansowych na uznanych giełdach lub uczestnictwa instrumentów finansowych w indeksach giełdowych (np. WIG20)</p>
2	<p>Ryzyko rynkowe ujawnia się poprzez zmianę wyceny instrumentu finansowego, na którą bezpośredni wpływ ma otoczenie gospodarcze, polityczne oraz prawne</p>
3	<p>Ryzyko walutowe oznacza możliwość zmiany oczekiwanej efektywności inwestycji w wyniku niekorzystnych zmian kursów walut</p>
4	<p>Ryzyko kredytowe oznacza możliwość niewywiązania się emitenta ze swoich zobowiązań w ramach danego instrumentu finansowego</p>
5	<p>Ryzyko rozliczenia wiąże się z możliwością nieterminowego rozliczenia zawartej transakcji ze względu na niewywiązanie się kontrahenta ze zobowiązania w określonym terminie; ryzyko to zmniejszone jest, lecz niewyeliminowane całkowicie, przy zawieraniu transakcji objętych systemem gwarancyjnym lub rozliczanych za pośrednictwem izb rozliczeniowych</p>
6	<p>Ryzyko prawne i podatkowe w szczególności związane jest z możliwością zmian uregulowań dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, przepisów dotyczących spółek, prowadzenia działalności gospodarczej, przepisów podatkowych, celnych i innych. Ocena efektywności inwestycji musi uwzględniać potencjalny wpływ tych ryzyk</p>
7	<p>Transakcje o charakterze spekulacyjnym narażają Klienta na poniesienie istotnych strat. Transakcja, aby miała charakter zabezpieczający, musi być dopasowana zarówno pod względem kwot, jak i terminów rozliczenia, do otwartej pozycji walutowej, odsetkowej i płynnościowej Klienta; niedopasowanie w tym zakresie w momencie zawierania transakcji, lub też zmiany w pozycji walutowej, odsetkowej bądź płynnościowej Klienta, mogą powodować, iż zawarte transakcje będą miały częściowo lub całkowicie charakter spekulacyjny</p>
8	<p>Ryzyko zmienności wyceny instrumentów finansowych związane jest z tym, iż ewentualne zyski lub straty z transakcji mogą ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu wskutek zmian czynników rynkowych mających wpływ na wycenę instrumentu, w tym w szczególności: zmian natychmiastowych i terminowych rynkowych stóp procentowych oraz ich wzajemnej relacji; zmian poziomu rynkowych cen dłużnych papierów wartościowych; zmian innych cen rynkowych specyficznych dla danego rynku i rodzaju transakcji; zmian wzajemnych relacji cen rynkowych; różnic pomiędzy stawkami referencyjnymi przyjętymi dla danej transakcji a cenami rynkowymi; występowania różnicy pomiędzy cenami kupna i cenami sprzedaży dla danego rodzaju transakcji na rynku finansowym oraz zmian tej różnicy; na zmianę cen instrumentów finansowych mogą mieć wpływ czynniki związane m.in. z sytuacją polityczno-gospodarczą, zmianą parametrów makroekonomicznych, poziomem inflacji, oceną ryzyka inwestycyjnego</p>
9	<p>Ryzyko związane z zaciągnięciem przez Klienta zobowiązań finansowych polega na powstaniu zobowiązania finansowego Klienta wynikającego z praw nabytych przez Bank w wyniku zawarcia przedmiotowej transakcji</p>

10 **Ryzyko związane z obowiązkiem zabezpieczenia lub podwyższenia kwoty zabezpieczenia transakcji;** dla wybranych transakcji Bank może żądać ustanowienia zabezpieczenia transakcji poprzez blokadę środków na rachunku Klienta; Bank może również w czasie trwania transakcji żądać uzupełnienia zabezpieczenia; brak możliwości uzupełnienia przez Klienta zabezpieczenia może skutkować przedterminowym zamknięciem transakcji

11 **Ryzyko związane z działaniem mechanizmu dźwigni finansowej** dotyczy instrumentów pochodnych i oznacza, iż transakcje te działają w oparciu o mechanizm dźwigni finansowej, co oznacza, że bilansowe obciążenie kapitałowe jest wielokrotnie mniejsze od nominału transakcji; mechanizm dźwigni powoduje, że nawet minimalne wahania notowań rynkowych mają znaczący wpływ na wartość wyceny transakcji, zysk lub strata z transakcji mogą więc wielokrotnie przekroczyć kwotę złożonego zabezpieczenia (o ile takie wystąpiło) i zależą od stopnia dźwigni finansowej; w takim przypadku Klient powinien się liczyć nie tylko z możliwością straty całego zainwestowanego kapitału, ale także ze stratą znacznie przekraczającą pierwotnie zainwestowaną kwotę

12 **Ryzyko niekorzystnej zmiany ceny instrumentu finansowego;** w dniu rozliczenia lub dniu ustalenia stawki referencyjnej cena, po której zawarta jest transakcja, może odbiegać (również znacząco) od aktualnych cen rynkowych, co może rodzić dla Klienta konieczność poniesienia kosztów, bądź być źródłem dochodów, związanych z rozliczeniem transakcji, i może mieć wpływ na ostateczny wynik finansowy osiągnięty przez Klienta.

Zawieranie transakcji, których przedmiotem są instrumenty finansowe może się wiązać z konsekwencjami podatkowymi, które mogą być różne w zależności od ustalonego przez Bank statusu Klienta oraz instrumentu finansowego, który Klient nabywa. W celu uzyskania szczegółowych informacji w zakresie opodatkowania zysków z zawierania transakcji na instrumentach finansowych, Klient powinien zasięgnąć porady specjalisty w danej dziedzinie (doradcy podatkowego, radcy prawnego, adwokata lub innej uprawnionej osoby, posiadającej specjalistyczną wiedzę i umiejętności w tym zakresie). Bank informuje, że pracownicy Banku nie świadczą usług doradztwa podatkowego i nie udzielają jakichkolwiek konsultacji podatkowych.

III. POSTĘPOWANIE BANKU PRZED ROZPOCZĘCIEM ŚWIADCZENIA USŁUG

Przed rozpoczęciem świadczenia usług inwestycyjnych Bank podejmuje m.in. następujące czynności:

1. przeprowadza ocenę odpowiedniości instrumentów finansowych będących przedmiotem oferowanej usługi biorąc pod uwagę indywidualną sytuację Klienta oraz na tej podstawie dokonuje klasyfikacji Klientów;
2. przekazuje Klientom informacje dotyczące m.in.: Banku oraz świadczonych przez Bank usług, istoty instrumentów finansowych będących przedmiotem oferowanych usług oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w te instrumenty, w tym wyjaśnienie charakteru danego rodzaju instrumentu finansowego, funkcjonowania i wyników tego instrumentu finansowego w różnych warunkach rynkowych (zarówno w warunkach pozytywnych, jak i negatywnych), świadczeń pieniężnych i niepieniężnych związanych ze świadczeniem usług inwestycyjnych (zachęty), a także prowizje i opłaty pobierane przez Bank, które określa Umowa oraz Taryfa prowizji i opłat.

Zakres podejmowanych przez Bank czynności oraz przekazywanych informacji uzależniony jest od kategorii przyznanej Klientowi (zgodnie z rozdziałem V poniżej).

Wykonując czynności określone w art. 69 ust. 2 pkt 3 u.o.i.f. (nabywanie lub zbywanie we własnym imieniu i na własny rachunek instrumentów finansowych poprzez zawieranie transakcji z Klientami), Bank podejmuje wszelkie starania, aby parametry transakcji zawieranej z Klientem, takie jak cena, koszty, zabezpieczenia, odzwierciedlały aktualne warunki rynkowe dla danego instrumentu finansowego. W szczególności Bank na bieżąco weryfikuje godziwość ceny instrumentu finansowego będącego przedmiotem transakcji z Klientem. Ponadto, Bank gromadzi dane rynkowe, które następnie są wykorzystywane do oszacowania ceny takiego instrumentu finansowego, a w sytuacji braku bieżących cen rynkowych Bank, o ile to możliwe, porównuje cenę z podobnymi lub porównywalnymi produktami.

IV. OCENA ODPOWIEDNIOŚCI INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH I USŁUG INWESTYCYJNYCH

1. W przypadku świadczenia usług inwestycyjnych obowiązkiem Banku jest przeprowadzenie oceny odpowiedzialności.
2. Bank zobowiązany jest dokonać oceny odpowiedzialności instrumentów finansowych będących przedmiotem oferowanych usług inwestycyjnych, biorąc pod uwagę indywidualną sytuację Klienta, pojmowaną co najmniej jako posiadane przez niego doświadczenie i wiedzę konieczne do tego, by zrozumieć ryzyko związane z danym instrumentem finansowym lub świadczoną usługą. Przeprowadzenie oceny odpowiedzialności pozwala określić Bankowi, które usługi lub instrumenty finansowe są odpowiednie dla Klienta.
3. Ocena odpowiedzialności instrumentów finansowych i usług inwestycyjnych przeprowadzana jest w oparciu o informacje zawarte w ankiecie wypełnianej przez Klienta. Bank dokonując przedmiotowej oceny polega na informacjach przedstawionych przez Klienta w ankiecie, chyba że dysponuje wiedzą, że informacje te są nieaktualne, niedokładne lub niepełne.
4. Ocenie odpowiedzialności podlegają tylko Klienci detaliczni. W odniesieniu do Klientów sklasyfikowanych jako: (i) Klienci profesjonalni lub (ii) Uprawnieni kontrahenci, Bank może zakładać, że mają niezbędne doświadczenie i wiedzę, aby zdawać sobie sprawę z istniejącego ryzyka.
5. W przypadku braku obowiązku dokonywania oceny odpowiedzialności Bank ma prawo zwrócić się do Klienta o informacje dotyczące wiedzy o inwestowaniu w zakresie instrumentów finansowych oraz doświadczenia inwestycyjnego obejmujące:
 - 1) znane Klientowi rodzaje usług inwestycyjnych, transakcji i instrumentów finansowych,
 - 2) transakcje instrumentami finansowymi dokonywane przez Klienta, ich charakter, wielkość, częstotliwość oraz okres, w którym były dokonywane,
 - 3) poziom wykształcenia, wykonywanego obecnie zawodu lub wykonywanego poprzednio.
6. Jeżeli na podstawie zebranych od Klienta informacji Bank oceni, że instrument lub usługa nie jest odpowiednia dla Klienta, Bank ostrzega Klienta o tym fakcie na piśmie.

7. Jeżeli Klient odmówi udzielenia informacji, w ramach przeprowadzanej oceny odpowiedniości albo o których mowa w pkt 5 powyżej, lub informacje te nie będą wystarczające, Bank ostrzega Klienta, że dokonanie oceny odpowiedniości nie jest możliwe.
8. Pomimo negatywnego wyniku oceny odpowiedniości lub braku odpowiedzi, Klient może podtrzymać swą decyzję o zawarciu umowy, na podstawie której Bank będzie świadczyć usługę – jeżeli Klient jest świadomy ryzyk związanych z inwestowaniem w instrumenty finansowe i świadczeniem konkretnej usługi przez Bank.

V. KLASYFIKACJA KLIENTÓW

Kryteria klasyfikacji Klientów

1. Na podstawie i zgodnie z kryteriami określonymi w MiFID II przed rozpoczęciem świadczenia usług inwestycyjnych Bank dokonuje klasyfikacji Klientów według następujących kategorii:
 - 1) klienci detaliczni;
 - 2) klienci profesjonalni;
 - 3) uprawnieni kontrahenci.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa przyznanie Klientowi określonej kategorii oparte jest na spełnieniu określonych tymi przepisami warunków.

Klient detaliczny – podmiot niebędący Klientem profesjonalnym (zgodnie z kryteriami wskazanym poniżej).

Klient profesjonalny – podmiot, na rzecz którego jest lub ma być świadczona co najmniej jedna z usług inwestycyjnych i który posiada doświadczenie i wiedzę pozwalające na podejmowanie właściwych decyzji inwestycyjnych, jak również na właściwą ocenę ryzyka związanego z tymi decyzjami. Katalog podmiotów będących klientami profesjonalnymi określony został w art. 3 pkt 39b) ustawy o obrocie.

Uprawniony kontrahent – podmiot określony w art. 3 pkt 39d) ustawy o obrocie będący klientem profesjonalnym, z którym Bank zawiera transakcje w ramach świadczenia usługi nabywania lub zbywania instrumentów finansowych na własny rachunek.

Kategoria Uprawnionych kontrahentów stanowi podgrupę Klientów profesjonalnych, którzy, z uwagi na spełnione wyżej kryteria, nie muszą być objęci rygorystycznym systemem ochrony przewidzianym przepisami MiFID II.

Zmiana kategorii Klienta

Klient ma prawo w każdym czasie złożyć wniosek o zmianę kategorii, do której został zakwalifikowany. Wniosek może obejmować wszystkie usługi inwestycyjne lub też odnosić się wyłącznie do wybranych usług, transakcji lub instrumentów finansowych i powinien mieć formę pisemną. Klient może wnieść zarówno o przyznanie mu kategorii wiążącej się z większym zakresem ochrony, jak i o przyznanie mu kategorii, której konsekwencją jest mniejsza ochrona.

W tym ostatnim przypadku konieczne jest spełnienie dodatkowych wymogów. Bank nie ma obowiązku uwzględnienia wniosku Klienta. Bank może także z własnej inicjatywy (tj. bez wniosku Klienta) przyznać Klientowi kategorię związaną z wyższą ochroną - Bank informuje klienta o zmianie kategorii.

Na pisemne żądanie Klienta, Bank może przyznać Klientowi detalicznemu kategorię Klienta profesjonalnego, jeżeli jest on w stanie wykazać się wiedzą i doświadczeniem pozwalającymi mu na podejmowanie właściwych decyzji inwestycyjnych oraz dokonanie właściwej oceny ryzyka związanego z tymi decyzjami. Warunek ten uważa się za spełniony, jeśli Klient spełnia co najmniej dwa z następujących warunków:

- 1) zawierał transakcje o znacznej wartości na odpowiednim rynku, ze średnią częstotliwością co najmniej 10 transakcji na kwartał w ciągu czterech ostatnich kwartałów; kryteria ustalenia znacznej wartości określone są przez Bank;
- 2) wartość portfela instrumentów finansowych tego podmiotu łącznie ze środkami pieniężnymi wchodzącymi w jego skład wynosi co najmniej równowartość w złotych 500.000 euro;
- 3) pracuje lub pracował w sektorze finansowym przez co najmniej rok na stanowisku, które wymaga wiedzy zawodowej dotyczącej transakcji w zakresie instrumentów finansowych lub usług inwestycyjnych, które miałyby być świadczone przez Bank na jego rzecz na podstawie zawieranej umowy; W przypadku Klientów niebędących osobami fizycznymi kryterium to odnosi się do osób zawierających transakcje w imieniu Klienta lub osób sprawujących bezpośrednią kontrolę nad osobami zawierającymi transakcje.

Równowartość kwot wskazanych wyżej w euro jest obliczana przy zastosowaniu średniego kursu euro ustanowionego przez Narodowy Bank Polski na dzień poprzedzający datę złożenia wniosku klienta o zmianę kategorii.

Bank może uzależnić przyznanie Klientowi kategorii Klienta profesjonalnego od przedłożenia przez Klienta dokumentów poświadczających spełnienie wymaganych warunków. Dowodem spełnienia wyżej wymienionych warunków mogą być:

- wyciągi z operacji dokonywanych na rachunkach inwestycyjnych,
- świadectwa pracy, zakresy obowiązków lub inne dokumenty potwierdzające staż pracy w instytucji finansowej.

Przed przyznaniem Klientowi detalicznemu kategorii Klienta profesjonalnego, Klient musi złożyć pisemne oświadczenie o znajomości zasad traktowania przez Bank Klientów profesjonalnych oraz o skutkach traktowania go jako Klienta profesjonalnego.

Na pisemne żądanie Bank może przyznać Klientowi profesjonalnemu kategorię Uprawnionego kontrahenta. Bank przed zmianą kategorii Klienta z Klienta profesjonalnego na Uprawnionego kontrahenta, przesyła Klientowi wyraźne pisemne ostrzeżenie dotyczące skutków zmiany przyznanej kategorii, w tym o środkach ochrony, które może utracić. Klient potwierdza na piśmie wniosek o traktowanie go jako uprawnionego kontrahenta albo na zasadach ogólnych, albo w odniesieniu do bądź jednej usługi inwestycyjnej lub transakcji lub jednego rodzaju transakcji lub produktu, bądź do większej ich liczby, wskazując przy tym, że jest świadomy konsekwencji wynikających z możliwości utraty środków ochrony w związku ze złożeniem takiego wniosku.

Bank indywidualnie powiadamia nowych i dotychczasowych Klientów o dokonaniu nowego podziału na kategorie, oraz o tym, czy zostali oni zaliczeni do kategorii Klientów detalicznych, Klientów profesjonalnych czy też Uprawnionych kontrahentów. Bank przekazuje również Klientom na trwałym nośniku informacje o tym, czy przysługuje im prawo do złożenia wniosku o zmianę tak wyznaczonej kategorii, oraz o tym, czy inna kategoria wiązałaby się z obniżeniem poziomu ochrony.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami informacje przekazywane są przez Bank przy użyciu trwałego nośnika (dokumentu w formie papierowej lub elektronicznej), przez który rozumie się nośnik umożliwiający Klientom przechowywanie adresowanych do nich informacji w sposób umożliwiający dostęp do nich przez okres odpowiedni do celów, którym te informacje służą (przed świadczeniem usługi i/lub w trakcie jej wykonywania) i pozwalający na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci.

VI. ZAKRES INFORMACJI I OCHRONY PRZYSŁUGUJĄCY KLIENTOM W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH

	Klient Detaliczny	Klient Profesjonalny	Uprawniony Kontrahent
Ocena adekwatności	TAK	NIE	NIE
Opracowanie regulaminu świadczenia usług inwestycyjnych	TAK	NIE	NIE
Informacja o świadczeniach pieniężnych i niepieniężnych (zachęty)	TAK	TAK	TAK
Informacja o klasyfikacji Klientów, o przyznanej Klientowi kategorii oraz o prawie do wniesienia o jej zmianę i konsekwencjach tej zmiany	TAK	TAK	TAK
Zarządzanie konfliktami interesów, informacja o istniejących konfliktach interesów	TAK	TAK	TAK
Opis charakteru i ryzyka instrumentów finansowych	TAK	TAK	TAK
Informacje o Banku i usługach inwestycyjnych	TAK	TAK	TAK
Działanie w najlepiej pojętym interesie Klienta	TAK	TAK	NIE
Informacje dotyczące zabezpieczenia aktywów klienta	TAK	TAK	TAK

VII. GRUPA DOCELOWA

Bank tworząc instrumenty finansowe (instrumenty pochodne) zapewnia, iż odpowiadają one na potrzeby określonej grupy docelowej danej kategorii klientów oraz że ich dystrybucja odbywa się w obrębie tej kategorii. Bank wystawiając określone instrumenty finansowe uwzględnia potrzeby danej kategorii klientów oraz zapewnia, iż są one oferowane tylko, gdy jest to w interesie klienta w celu zaspokojenia jego potrzeb w obrębie danej kategorii klientów.

Bank uzyskuje wiedzę dotyczącą odpowiedności danego instrumentu finansowego po przeprowadzeniu analizy, która pozwoli na określenie, czy cechy danego klienta zezwalają na jego kwalifikację w obrębie danych grup docelowych dla poszczególnych instrumentów finansowych tworzonych przez Bank. Odmowa wypełnienia testu oznacza niemożność przypisania klienta do określonej grupy docelowej. Bank wykonując usługi będzie uzależniał ich wykonanie od uzyskania dodatkowego potwierdzenia od klienta, iż jest on świadomy braku odpowiedności i znajdowania się poza grupą docelową dla danego instrumentu finansowego.

VIII. PRZECIWDZIAŁANIE I ZARZĄDZANIE KONFLIKTAMI INTERESÓW

Zasady przeciwdziałania i zarządzania konfliktami interesów w działalności Banku

W Banku zostały przyjęte zgodnie z MiFID II zasady dotyczące zapobiegania i zarządzania konfliktami interesów w zakresie świadczenia usług inwestycyjnych i wykonywania czynności na instrumentach finansowych („Polityka zarządzania konfliktami interesów dalej jako: Polityka).

Celem Polityki jest wprowadzenie w Banku zasad wykrywania, zapobiegania i zarządzania konfliktami interesów, które mogą powstać w związku z prowadzeniem działalności przez Bank oraz ograniczenia skutków takich konfliktów. Przyjęte rozwiązania mają na celu niedopuszczenie do naruszenia interesów klienta lub Banku wskutek wystąpienia konfliktu interesów.

Przez konflikt interesów należy rozumieć znane, Bankowi oraz osobom powiązanim² okoliczności faktyczne lub prawne, w których istnieje ryzyko, że na profesjonalny osąd lub działanie, które ma zostać przez nich podjęte na rzecz jednej strony mogą mieć wpływ inne strony lub osoby trzecie (również jeżeli taki wpływ ma charakter potencjalny), a także znane Bankowi lub osobom powiązanim okoliczności faktyczne lub prawne mogące doprowadzić do powstania sprzeczności (również potencjalnej) między interesem Banku, osoby powiązanej lub osoby bliskiej dla niej i obowiązkiem działania przez Bank lub osobę powiązaną w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu klienta Banku, jak również znane Bankowi okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności (również potencjalnej) między interesami kilku klientów Banku albo sprzeczności między interesem Banku a osobą powiązanej lub osoby bliskiej dla niej, a także występowanie podstaw lub zachowań, dla których intencją jest realizacja prywatnych celów majątkowych lub celów osób powiązanych lub osób trzecich, pozostających w sprzeczności z interesem Banku bądź interesem klienta

² Osobami powiązanymi z Bankiem (dalej jako „Osoby powiązane”) są m.in. członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, pracownicy Banku lub osoby zatrudnione na podstawie zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze.

W celu uniknięcia konfliktu interesów osoby powiązane zobowiązane są do zapoznania się z Polityką oraz innymi regulacjami z tego zakresu obowiązującymi w Banku. Oświadczenia osób powiązanych, które w ramach swoich obowiązków służbowych będą świadczyć usługi inwestycyjne względem Klientów są weryfikowane przez Bank i, jeżeli po ich złożeniu zostanie zidentyfikowany konflikt interesów, obowiązek obsługi Klienta zasadniczo zostaje przeniesiony na innego pracownika Banku.

Bank na bieżąco monitoruje skuteczność zarządzania konfliktami interesów oraz podjętych środków zaradczych oraz wspiera osoby powiązane w zakresie identyfikacji i zapobiegania konfliktom interesów. Bank opracowuje i wdraża wewnętrzne regulacje dotyczące procesu zarządzania konfliktami interesów, prowadzi działalność informacyjną oraz szkoleniową w zakresie zarządzania konfliktami interesów wewnątrz Banku.

Na żądanie Klienta Bank udostępni Politykę przy użyciu trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej Banku.

Informowanie Klienta o powstaniu konfliktu interesów przed zawarciem Umowy z Klientem

Przed zawarciem Umowy z Klientem, której przedmiotem jest świadczenie przez Bank określonych usług na rzecz Klienta, Bank informuje Klientów o zidentyfikowanych konfliktach interesów. Informacja taka przekazywana jest wyłącznie w przypadku, gdy przyjęte przez Bank regulacje wewnętrzne oraz rozwiązania organizacyjne i administracyjne nie zapewniają wystarczającej ochrony interesu Klienta.

Ujawniana informacja zawiera szczegółowy opis konfliktów interesów powstających przy świadczeniu usług inwestycyjnych, z uwzględnieniem charakteru klienta, któremu informacja jest ujawniana. Informacja zawiera dane pozwalające Klientowi na podjęcie świadomej decyzji. W szczególności określona ona ogólny charakter i źródła konfliktów interesów, ryzyko grożące klientowi oraz kroki podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka.

Bank wstrzymuje się z zawarciem Umowy do momentu potwierdzenia przez Klienta, że został poinformowany o konflikcie i że podtrzymuje wolę zawarcia Umowy.

Informowanie Klienta o powstaniu konfliktu interesów po zawarciu Umowy z Klientem

Jeżeli konflikt interesów wystąpi po zawarciu Umowy z Klientem, Bank informuje Klienta, w formie pisemnej o zidentyfikowanych konfliktach interesów. Informacja przekazywana jest wyłącznie w przypadku, gdy przyjęte przez Bank regulacje wewnętrzne oraz rozwiązania organizacyjne i administracyjne nie zapewniają wystarczającej ochrony interesów Klienta.

W przypadku gdy przyjęte przez Bank regulacje wewnętrzne oraz rozwiązania organizacyjne i administracyjne mające na celu zapobieganie konfliktom interesów lub zarządzanie nimi nie są wystarczające, świadczenie usług przez Bank jest możliwe tylko wtedy, gdy Klient potwierdzi otrzymanie informacji o zaistniałym konflikcie interesów oraz wyrazi zgodę na dalsze świadczenie usług inwestycyjnych przez Bank (na piśmie). Do czasu otrzymania stosownych oświadczeń Klienta, Bank wstrzymuje się z wykonywaniem czynności w związku ze świadczeniem usług inwestycyjnych.

IX. PRZYJMOWANIE ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH (ZACHĘTY)

Koszty, opłaty i prowizje pobierane od Klientów

Koszty, opłaty i prowizje związane z usługami inwestycyjnymi Banku określa Umowa oraz Taryfa prowizji i opłat. Wraz z Umową, Klient otrzymuje zestawienie maksymalnych kosztów i opłat związanych z zawieraniem Transakcji z Bankiem (informacja ex ante). Ponadto, Bank przekazuje Klientowi, raz do roku, zestawienie rzeczywiście poniesionych przez Klienta kosztów i powiązanych opłat w związku z realizacją Umowy (informacja ex post).

Bank, niezwłocznie po zawarciu Transakcji z Klientem i nie później niż do końca dnia roboczego następującego po dniu, w którym Transakcja została zawarta, przekazuje Klientowi informacje obejmujące cenę, po jakiej Transakcja została zrealizowana oraz wysokość poniesionych przez Klienta kosztów i opłat.

Zasady przyjmowania opłat, prowizji i korzyści pieniężnych i niepieniężnych

Na Banku oraz osobach powiązanych z Bankiem stosunkiem kontroli ciąży obowiązek działania w sposób rzetelny i profesjonalny, zgodnie z zasadami uczciwego obrotu oraz zgodnie z najlepiej pojętymi interesami Klientów. W celu zwiększenia ochrony inwestora MiFID II wzmocnił zasady dotyczące tzw. zachęt. W związku ze świadczeniem usług inwestycyjnych Bank nie może zatem przyjmować i przekazywać jakichkolwiek świadczeń pieniężnych, w tym opłat i prowizji, ani jakichkolwiek świadczeń niepieniężnych, innych aniżeli:

- 1) świadczenia pieniężne lub świadczenia niepieniężne przyjmowane od Klienta lub osoby działającej w jego imieniu oraz przekazywane Klientowi lub osobie działającej w jego imieniu,
- 2) świadczenie pieniężne lub świadczenia niepieniężne przyjmowane lub przekazywane osobie trzeciej niezbędne do świadczenia danej usługi inwestycyjnej;
- 3) świadczenie pieniężne lub świadczenia niepieniężne inne aniżeli wskazane w pkt 1 i 2, pod warunkiem, że:
 - informacja o tych świadczeniach, w tym o ich istocie i wysokości, a w przypadku gdy wysokość takich świadczeń nie może zostać oszacowana - o sposobie ustalania ich wysokości, została przekazana Klientowi lub potencjalnemu Klientowi w sposób rzetelny, dokładny i zrozumiały przed rozpoczęciem świadczenia danej usługi inwestycyjnej,
 - są one przyjmowane albo przekazywane w celu poprawienia jakości usługi inwestycyjnej świadczonej przez Bank na rzecz Klienta,
 - ich przyjęcie lub przekazanie nie ma negatywnego wpływu na działanie przez Bank w sposób rzetelny i profesjonalny, zgodnie z zasadami uczciwego obrotu oraz zgodnie z najlepiej pojętymi interesami Klienta.

Klient może żądać od Banku ujawnienia szczegółowych, rzetelnych i niebudzących wątpliwości informacji o opłatach, prowizjach lub świadczeniach niepieniężnych, w tym o ich istnieniu, charakterze i kwocie, czy też – w przypadku, gdy nie da się określić kwoty – metodzie jej obliczania.

Zasady przyjmowania korzyści pieniężnych i niepieniężnych przez Osoby powiązane

Bank stosuje zasady przyjmowania i przekazywania korzyści majątkowych (dalej jako: Prezenty) przez osoby powiązane z Bankiem. Osoby te obowiązują zakaz przyjmowania od aktualnych i potencjalnych Klientów, partnerów biznesowych czy kontrahentów Banku Prezentów, które wywołują lub mogłyby wywołać wrażenie, że zostały wręczone w celu wywarcia wpływu na świadczenie usług lub mogłyby doprowadzić do wystąpienia konfliktu interesów skłaniającego Osobę powiązaną do działania wbrew interesom jakiegokolwiek Klienta Banku.

Przyjmowanie Prezentów przez pracowników Banku jest dozwolone (nie powinno być traktowane jako zachęta), o ile jest to zwyczajowo przyjęte w relacjach biznesowych, w szczególności gdy odmowa przyjęcia zostałaby uznana za naruszenie dobrych obyczajów, gdy nie powoduje konfliktu interesów, oraz wartość przyjmowanego prezentu nie przekracza kwoty określonej przez Bank w regulacjach wewnętrznych. Przyjmowane Prezenty przez Osoby powiązane podlegają co do zasady ujawnieniu w rejestrze prowadzonym przez Bank. Bank informuje Osoby powiązane o stosowanych przez Bank zasadach dotyczących przyjmowania i przekazywania Prezentów w sposób przyjęty w Banku, m.in. przed rozpoczęciem wykonywania czynności przez daną Osobę powiązaną.

X. REJESTROWANIE ROZMÓW TELEFONICZNYCH I KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ

Rejestrowanie rozmów telefonicznych lub korespondencji elektronicznej jest uzasadnione koniecznością wzmocnienia ochrony inwestorów i zwiększenia skuteczności nadzoru wykonywanego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Bank świadcząc usługi inwestycyjne rejestruje rozmowy telefoniczne i korespondencję elektroniczną związane z czynnościami, które mogłyby skutkować lub skutkujące świadczeniem usług inwestycyjnych w zakresie nabywania lub zbywania na własny rachunek instrumentów finansowych. Bank rejestruje również komunikację wewnętrzną dotyczącą świadczenia tej usługi. W przypadku, gdy rejestracja rozmów telefonicznych lub korespondencji elektronicznej nie jest możliwa w sytuacji bezpośredniej obecności Klienta, pracownik Banku może sporządzić notatkę służbową lub pisemny protokół ze spotkania.

Bank zapewnia, że rozmowy telefoniczne i korespondencja elektroniczna jest tworzona w oparciu o sprzęt zapewniony pracownikowi Banku. Bank podejmuje dodatkowe działania, których celem jest zapobieżenie prowadzenia rozmów telefonicznych i korespondencji elektronicznej przez pracowników Banku przy użyciu sprzętu prywatnego, co uniemożliwiłoby rejestrowanie rozmów lub korespondencji elektronicznej oraz odbiegałoby od standardów bezpieczeństwa przyjętych przez Bank oraz narażałoby Klienta na niebezpieczeństwo wycieku jego danych.

Na żądanie Klienta, Bank wydaje kopie nagrań rozmów telefonicznych i korespondencji elektronicznej w okresie pięciu lat, a w przypadku, gdy zażąda tego Komisja Nadzoru Finansowego, nie dłużej niż przez okres siedmiu lat, w każdym przypadku licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym zostały one sporządzone. Z tytułu udostępnienia powyższych materiałów Bank może pobierać opłatę określoną w tabeli opłat i prowizji lub innej taryfie obowiązującej w Banku.

XI. INFORMACJE O SGB-BANKU S.A.

1. Firma (nazwa) Banku

SGB-Bank S.A. z siedzibą w Poznaniu, zarejestrowany w Sądzie Rejonowym Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr KRS 0000058205, NIP: 777-00-05-362, REGON: 004848247, kapitał zakładowy: 613.260.100,00 złotych (w całości wpłacony).

2. Dane pozwalające na bezpośredni kontakt z Bankiem

SGB-Bank S.A.

ul. Szarych Szeregów 23a

60-462 Poznań

strona internetowa: www.sgb.pl/bank-sgb/

adres e-mail: skarb@sgb.pl

telefon: +48 61 64 72 855

+48 61 64 72 854

Lista Oddziałów Banku znajduje się na stronie internetowej www.sgb.pl/bank-sgb/

3. Język, w którym Klient może kontaktować z Bankiem i w którym będą mu przekazywane informacje oraz dokumenty

Klienci Banku mogą kontaktować się z Bankiem w języku polskim. Dokumenty i informacje przekazywane będą Klientom w języku polskim.

4. Sposoby komunikowania się Klienta z Bankiem

Klient może kontaktować się z Bankiem w następujący sposób:

- osobiście w Oddziałach lub Centrali Banku
- telefonicznie pod numerami telefonów:
+48 61 64 72 855
+48 61 64 72 854
- elektronicznie ze strony internetowej www.sgb.pl/bank-sgb/

W celu zawarcia transakcji Klient może kontaktować się z Bankiem:

- telefonicznie:
+48 61 64 72 855
+48 61 64 72 854

5. Oświadczenie Banku dotyczące posiadania zezwolenia oraz wskazanie organu nadzoru, który udzielił zezwolenia na prowadzenie działalności inwestycyjnej

Bank posiada zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na prowadzenie rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych, w ramach wydzielonej działalności powierniczej.

Działalność w zakresie pozostałych usług inwestycyjnych świadczonych przez Bank nie wymaga zezwolenia.

Działalność Banku podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

6. Skrócony opis działań podejmowanych przez Bank w celu zapewnienia ochrony przechowywanych / rejestrowanych instrumentów finansowych

Ochrona aktywów Klienta powierzonych Bankowi w związku ze świadczonymi przez Bank usługami inwestycyjnymi realizowana jest poprzez przechowywanie aktywów Klientów na rachunkach oddzielonych od rachunków, na których przechowywane są aktywa Banku oraz aktywa innych klientów.

Bank, jako podmiot prowadzący działalność powierniczą w rozumieniu ustawy o obrocie, jest uczestnikiem systemu rekompensat. Instytucją uprawnioną do prowadzenia systemu rekompensat w celu gromadzenia środków na rekompensaty jest Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.

Celem systemu rekompensat jest zapewnienie inwestorom ochrony m.in. w przypadku:

- 1) ogłoszenia upadłości lub otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego banku powierniczego, lub
- 2) prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek tego banku powierniczego nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub
- 3) stwierdzenia przez KNF że bank powierniczy nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonać ciężących na nim zobowiązań wynikających z roszczeń inwestorów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.

Umorzenie postępowania upadłościowego nie wstrzymuje dokonywania czynności mających na celu wypłatę rekompensat inwestorom.

W przypadku banków powierniczych system rekompensat obejmuje papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym zapisane na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez te banki.

Zasady funkcjonowania systemu rekompensat określone zostały w ustawie o obrocie oraz w Regulaminie funkcjonowania systemu rekompensat (www.kdpw.pl). W ustawie o obrocie określono także krąg inwestorów niepodlegających ochronie.

System rekompensat zabezpiecza wypłatę środków inwestorów pomniejszych o należności banku powierniczego od inwestora z tytułu świadczonych usług, według stanu z dnia zaistnienia jednego z przypadków, o których mowa powyżej, do wysokości równowartości w złotych 3000 euro - w 100% wartości środków objętych systemem rekompensat, oraz 90% nadwyżki ponad tę kwotę, z tym że górna granica środków objętych systemem rekompensat wynosi równowartość w złotych 22 000 euro.

Kwoty, o których mowa powyżej, określają maksymalną wysokość roszczeń inwestora niezależnie od tego, w jakiej wysokości i na ilu rachunkach posiadał środki lub z ilu wiarytelności przysługują mu należności w danym domu maklerskim, banku prowadzącym działalność maklerską lub banku powierniczym.

Z dniem wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości Banku, inwestor może dochodzić swych roszczeń dotyczących kwot gwarantowanych jedynie od KDPW S.A. i w tym zakresie nie mają zastosowania regulacje Prawa upadłościowego. Kwota powyżej równowartości 22 000 euro, może być dochodzona na ogólnych zasadach postępowania upadłościowego określonych w Prawie upadłościowym.

Należy wskazać, że system rekompensat nie chroni inwestora przed ryzykiem błędnych decyzji inwestycyjnych, w wyniku których następuje zmniejszenie jego aktywów, a jedynie, co trzeba podkreślić, przed utratą środków pieniężnych oraz instrumentów finansowych w przypadku wystąpienia jednego z wyżej wskazanych zdarzeń.

Gwarantowanie depozytów, jak również ochrona wynikająca z systemu rekompensat nie stanowią gwarancji zysku z tytułu inwestycji w określony instrument finansowy. W każdym przypadku przed podjęciem decyzji inwestycyjnej Klient powinien zapoznać się z informacją o ryzyku związanym z inwestowaniem w poszczególne rodzaje instrumentów finansowych. Informacje na temat charakteru poszczególnych instrumentów finansowych, w tym ryzyk z nimi związanych, została zamieszczona w poprzedniej części dokumentu.

7. Zasady świadczenia usług na podstawie umów zawartych z klientem

Szczegółowe zasady świadczenia usług inwestycyjnych określone zostały w regulaminie świadczenia usług oraz umowie.

8. Działalność za pośrednictwem Agenta

Bank nie świadczy usług inwestycyjnych za pośrednictwem agentów.

9. Zasady wnoszenia i załatwiania reklamacji i skarg Klientów; Informacja o podmiotach rozpatrujących spory konsumenckie

W przypadku posiadania zastrzeżeń dotyczących usług inwestycyjnych świadczonych przez Bank, Klient ma prawo złożyć reklamację.

Reklamacja może być złożona:

- 1) osobiście w Centrali (siedzibie Banku) lub w dowolnym Oddziale w formie pisemnej lub ustnej do protokołu;
- 2) telefonicznie w formie ustnej poprzez kontakt z Call Center, którego numery podane są na stronie internetowej Banku;
- 3) listownie w formie pisemnej na adres Centrali lub dowolnego Oddziału;
- 4) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej wysyłając e-mail na adres podany na stronie internetowej Banku lub za pośrednictwem skrzynki elektronicznej.

Bank odpowiada na reklamację bez zbędnej zwłoki nie później niż w terminie 30 dni kalendarzowych od daty wpływu reklamacji do Banku. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin, o którym mowa w zdaniu

poprzednim, może ulec wydłużeniu do 60 dni kalendarzowych. Za szczególne skomplikowane przypadki uznaje się konieczność uzyskania przez Bank dodatkowych informacji od podmiotów trzecich współpracujących z Bankiem niezbędnych do rozpatrzenia reklamacji.

Odpowiedź na reklamację udzielana jest w formie pisemnej i wysłana:

- 1) listem poleconym na adres wskazany w reklamacji przez Klienta lub za pośrednictwem skrzynki elektronicznej;
- 2) na innym trwałym nośniku i wyłącznie na wniosek Klienta w tym z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej na adres mailowy, z którego reklamacja została wysłana, chyba że Klient poda w reklamacji inny adres mailowy, poprzez załączenie skanu odpowiedzi.

W razie sporu z Bankiem Klient będący konsumentem może zwrócić się o pomoc do Miejskiego lub Powiatowego Rzecznika Konsumenta, jak również do organizacji społecznej, do której zadań statutowych należy ochrona konsumentów.

Od stanowiska zawartego w odpowiedzi na reklamację klient może:

- 1) odwołać się do Prezesa Zarządu SGB- Banku S.A., a w przypadku złożenia skargi na działalność Zarządu, do Rady Nadzorczej Banku, poprzez złożenia odwołania w formie i miejscu właściwej dla reklamacji;
- 2) złożyć zapis na Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego;
- 3) skorzystać z instytucji Arbitra Bankowego przy Związku Banków Polskich (dotyczy klientów będących konsumentami);
- 4) złożyć wniosek do Rzecznika Finansowego w sprawie rozwiązania sporu (nie dotyczy klientów instytucjonalnych za wyjątkiem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w tym wspólników spółek cywilnych i rolników) lub
- 5) wystąpić z powództwem do sądu powszechnego.

Szczegółowe zasady wnoszenia i załatwiania reklamacji i skarg określają regulaminy świadczenia poszczególnych usług inwestycyjnych przez Bank.

Spory pomiędzy klientem będącym konsumentem a Bankiem mogą być także rozstrzygane w drodze pozasądowego rozwiązywania sporów. Podmiotem uprawnionym do prowadzenia takiego postępowania jest:

- 1) Rzecznik Finansowy, ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa, (adres strony internetowej: <https://rf.gov.pl>);
- 2) Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa na zasadach określonych w Regulaminie Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego (adres strony internetowej: http://www.knf.gov.pl/regulacje/Sad_Polubowny/index.jsp);
- 3) Bankowy Arbitraż Konsumentcki przy Związku Banków Polskich, ul. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa, (adres strony internetowej: <https://zbp.pl/dla-konsumentow/arbitr-bankowy/dzialalnosc>).

W przypadku umów lub transakcji zawieranych za pośrednictwem środków elektronicznych³ - konsument może skorzystać z pozasądowego sposobu rozstrzygnięcia sporów poprzez złożenie skargi za pośrednictwem platformy internetowej ODR (Online Dispute Resolution: <https://ec.europa.eu/consumers/odr>).

Spory pomiędzy klientem instytucjonalnym będącym osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, w tym wspólnikiem spółki cywilnej oraz rolnikiem, a Bankiem, mogą być także rozstrzygane w drodze pozasądowego rozwiązywania sporów przez Rzecznika Finansowego (adres strony internetowej: <https://rf.gov.pl>).

10. Zakres, częstotliwość i terminy przekazywania raportów ze świadczenia usługi

Zasady dotyczące zakresu częstotliwości i terminów przekazywania raportów ze świadczonej usługi określają odpowiednie Regulaminy i umowy zawarte z Klientem.

³ Środki elektroniczne to sprzęt do przetwarzania (w tym do kompresji cyfrowej) i przechowywania danych, w całości przesyłanych, przenoszonych i otrzymywanych za pośrednictwem przewodów, fal radiowych, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych (art. 4 ust. 1 lit. g Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygnięcia sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich).